

Interfacultaire Lerarenopleiding (ILO)

Pedagogische en Onderwijswetenschappen (POW)

Nieuwe Achtergracht 166

1018 WS Amsterdam

Studiehandleiding **Onderwijspraktijk C**

Onderwijspraktijk C / 7104MA114Y

Opleiding: Master Leraar VHO - voltijd en deeltijd
Master Educatie en Communicatie

Cursusjaar: 2022-2023 - Semester 1, blok 1, 2 en 3 (najaar)

Vakcoördinatoren: Mathijs Booden en Leonie van Uffelen

Contact: onderwijspraktijk-ilo-fmg@uva.nl¹

Docent: Je eigen vakdidacticus en onderwijskundige

¹ Opmerkingen om de studiehandleiding te verbeteren zijn altijd welkom. Stuur in dat geval een mailtje aan de vakcoördinator. Versie van de studiehandleiding: aug. 2022.

Inhoud van deze studiehandleiding

1.	Inleiding	3
2.	Verklarende woordenlijst	5
3.	Leerdoelen	6
4.	Onderwijsvormen	7
4.1.	Startbijeenkomst	7
4.2.	Stage	7
4.3.	Intervisie	7
5.	Toetsing	7
5.1.	Praktijkbeoordeling	7
5.2.	Verslag OP C	8
5.3.	Systematische Lesobservatie.....	8
5.4.	Lesbezoekverslag.....	9
5.5.	Intervisieverslag.....	9
5.6.	Cijferbepaling.....	9
5.7.	Toetsdata.....	10
5.8.	Aanpassingen in verband met coronamaatregelen	10
5.9.	Feedback op toetsing & manier van inzage	10
5.10.	Bronvermelding.....	10
6.	Van de student verwachte activiteiten	11
7.	Rooster	11
8.	Literatuur	11
9.	Persoonsgegevens	11
Bijlage 1.	Verslag Onderwijspraktijk C	14
Bijlage 2.	Beoordelingsformulier Verslag OP C	17
Bijlage 3.	Voorbeelden van stageactiviteiten	20

1. Inleiding

Onderwijspraktijk (OP) bestaat uit je stage in het voortgezet onderwijs (vo) en alle opdrachten die daarbij horen, en vormt de helft van de opleiding. Onderwijspraktijk bestaat uit drie delen:

- OP A (6 EC)
- OP B (9 EC)
- OP C (15 EC)

De drie onderdelen van OP zijn voor voltijdstudenten verdeeld over één jaar en voor deeltijdstudenten over anderhalf of twee jaar. Deze studiehandleiding betreft alleen het laatste deel, OP C. Daarnaast is er een gids over OP voor je werkplekbegeleider (WPB). Deze is te vinden op ilo-voor-scholen.nl.

1.1 Doel en plaats van de cursus in het studieprogramma

Master LVHO voltijd (1 jaar)

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Pedagogisch keuzevak (3 EC)	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Educatief Ontwerpen (9 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		

Master LVHO deeltijd (1,5 jaar)

Voor deeltijdstudenten is OP C verdeeld over twee semesters:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Pedagogisch keuzevak (3 EC)		
Vakdidactiek 1b (3 EC)	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Onderwijspraktijk B (9 EC)	Start Onderwijspraktijk C	

Vervolg van OP C in het volgende semester:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Educatief Ontwerpen (9 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		

Master LVHO deeltijd (2 jaar)

Voor deeltijdstudenten is OP C verdeeld over twee semesters:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Pedagogisch keuzevak (3 EC)	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Start Onderwijspraktijk C		

Vervolg van OP C in het volgende semester:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Educatief Ontwerpen (9 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		

Master Educatie en Communicatie

Voor studenten van de master Educatie en Communicatie is OP C verdeeld over twee semesters:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Keuzeruimte / FGw: Vakken van vakmaster (12 EC)		Methoden van onderzoek (6 EC)
Start met Methoden van Onderzoek	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Start Onderwijspraktijk C		

Vervolg van OP C in het volgende semester:

Blok 4	Blok 5	Blok 6
Pedagogisch keuzevak (3 EC)		
Afstudeertraject (21 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		

1.2 Onderwijspraktijk tijdens je gehele studie

Je studie bestaat voor de helft, dus 30 EC (840 uur) uit stage. Samen vormt dit OP A, B en C. In totaal geef je tenminste **100 klokuren zelfstandig les**². Deze 100 klokuren verdeel je zo gelijkwaardig mogelijk over de onderbouw (minimaal 40 uur) en de bovenbouw (minimaal 50 uur)³. De overige 740 uur besteed je aan het observeren, voorbereiden, voor- en nabespreken van lessen, maar ook aan andere schoolgerelateerde zaken zoals de individuele begeleiding van leerlingen, ouderavonden, organisatie en begeleiding van schoolfeesten, excursies, etc., en aan de uitwerking van opdrachten voor OP (zie **Error! Reference source not found.**).

De mate van zelfstandigheid loopt op tijdens je opleiding. Bij OP C is het de bedoeling dat je gedurende een gehele periode (bijv. een rapportperiode) de verantwoordelijkheid hebt voor een klas (onder begeleiding van je WPB), inclusief het maken van toetsen, het geven van cijfers en het bijwonen van rapportvergaderingen en ouderavonden.

² De definitie van zelfstandig lesgeven staat in de verklarende woordenlijst. Je werkplekbegeleider blijft natuurlijk eindverantwoordelijk, en zal ook bij zelfstandig lesgeven soms achterin de klas zitten om achteraf feedback te kunnen geven. De mate van zelfstandigheid loopt op tijdens je opleiding.

³ Als richtlijn geldt tussen de 40 en 50 uur onderbouw. Als jouw schoolvak alleen in de bovenbouw gegeven wordt, dan vervalt deze richtlijn. Overleg met je vakdidacticus over manieren om indien gewenst toch ervaring in de onderbouw op te doen (bijvoorbeeld bij een ander schoolvak). Voor sommige vakken geldt dat een beperkt deel van de stage gedaan mag worden in het volwassenenonderwijs. Het aantal uren dient in dat geval te worden afgestemd met de examencommissie.

1.3 Ingangseisen van OP C

Om aan Onderwijspraktijk C te mogen beginnen, gelden de volgende ingangseisen:

- Onderwijspraktijk A moet zijn behaald.
- Van Onderwijspraktijk B moet het praktijkdeel zijn uitgevoerd en moeten de opdrachten zijn ingeleverd.

Het wordt sterk aangeraden om Onderwijspraktijk B af te ronden voordat je begint aan Onderwijspraktijk C. Aangezien je in de opdrachten van Onderwijspraktijk C een ontwikkeling moet kunnen laten zien ten opzichte van Onderwijspraktijk B, moeten er een aantal maanden zitten tussen het inleveren van de opdrachten van Onderwijspraktijk C en Onderwijspraktijk B.

2. Verklarende woordenlijst

In deze studiehandleiding komen een aantal termen vaak terug. Deze hebben in de context van de opleiding een specifieke betekenis. Hieronder staan definities van deze termen. Dit is geen uitputtende lijst. Als je vragen hebt over de betekenis van een begrip of passage kun je die stellen aan de coördinator van dit vak.

- *Klokuur*
Een tijdsspanne van 60 minuten.
- *Les*
Een in de tijd afgebakend moment waarin een klas onderwijs krijgt van een docent.
- *Lesuur*
De tijdsspanne tussen aanvang en einde van een les.
- *Onderwijskundige (OWK)*
Een opleider van de ILO gespecialiseerd in onderwijskunde.
- *Opleider*
Een lerarenopleider van de ILO, bijvoorbeeld een vakdidacticus of onderwijskundige.
- *Schoolopleider (SO)*
Degene die op een stageschool stages coördineert.
- *Vakdidacticus (VD)*
Een opleider van de ILO die vakdidactiek doceert, lesbezoeken aflegt en stages beoordeelt. Let op: voor zowel het vak vakdidactiek, als voor de vakdidacticus die dat vak geeft, wordt dezelfde afkorting (VD) gebruikt.
- *Werkplekbegeleider (WPB)*
Een bevoegd docent die leraren in opleiding begeleidt en beoordeelt bij hun stage.
- *Zelfstandig lesgeven*
De verantwoordelijkheid hebben voor alle inhoudelijke, pedagogische, didactische en organisatorische aspecten van de voorbereiding en uitvoering van een les.

3. Leerdoelen

Aan het einde van Onderwijspraktijk C heb je de volgende leerdoelen bereikt:

Vakinhoudelijk – de student kan

- leerlingen stimuleren om zich vakconcepten en theorieën eigen te maken, zodat deze concepten en theorieën een actuele betekenis voor leerlingen krijgen;
- vakspecifiek denken bij leerlingen stimuleren;
- eigen inhoudelijke keuzes evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen;
- ontwikkelingen van eigen vak bijhouden en gebruiken voor de ontwikkeling van eigen onderwijs.

Vakdidactisch – de student kan

- lessenreeksdoelen vertalen in diverse, maar samenhangende activerende leeractiviteiten
- uitleg en opdrachten afstemmen op relevante verschillen, waar onder taalbeheersing en taalontwikkeling, tussen leerlingen;
- een adequaat klassenmanagement realiseren;
- leerlingen leerstrategieën aanleren die bij het vak horen;
- signaleren van leerproblemen en zo nodig verwijzen;
- communiceren over uitvoering van lessen en beoordeling met de leerlingen, ouders en collega's;
- samenwerken met anderen binnen en buiten de school;
- ontwikkelingen m.b.t. didactiek bijhouden en gebruiken voor de ontwikkeling van eigen onderwijs en inzetten voor ontwikkeling van onderwijs op school;
- kennis en kunde gericht delen met vakgenoten ten behoeve van wederzijdse professionalisering;
- eigen (vak)didactische aanpak en handelen analyseren, evalueren, bijstellen en ontwikkelen.

Pedagogisch – de student kan

- inzichten uit communicatietheorie en effectieve communicatie toepassen;
- zorgen voor een veilig leerklimaat;
- optreden bij negatieve groepsprocessen en daarop anticiperen;
- ontwikkeling- en gedragsproblemen signaleren en benoemen en zo nodig verwijzen;
- het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren;
- communiceren met ouders/verzorgers;
- eigen pedagogisch handelen analyseren en waar nodig bijstellen;
- communiceren over eigen pedagogisch handelen met leerlingen en collega's.

Professioneel handelen – de student kan

- eigen grenzen bewaken;
- eigen functioneren als teamlid beschrijven en verantwoorden;
- met anderen binnen en buiten de school samenwerken;
- de eigen bijdrage aan het team evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen;
- ontwikkelingen in de pedagogiek bijhouden en gebruiken voor de ontwikkeling van eigen pedagogische aanpak.

4. Onderwijsvormen

4.1. Startbijeenkomst

Aan het begin van elk semester wordt een startbijeenkomst gepland voor mensen die in dat semester aan OP C beginnen (zie sectie 7, Rooster). Onderwijspraktijk bestaat verder merendeels uit de stage op school.

4.2. Stage

Je zet je stage in het onderwijs voort door in hoge mate zelfstandig les te geven en daaromheen alles te doen dat van een docent verwacht wordt, zoals lessen voorbereiden, rapportvergaderingen bijwonen etc. (zie Bijlage 3). Reken net als bij OP A en B op een tijdsinvestering van 2,5 werkdag (voltijd) of 1 á 2 werkdagen (deeltijd), in overleg met je werkplekbegeleider en/of schoolopleider. Hou daarbij rekening met de vaste collegedag op de UvA.

4.3. Intervisie

Parallel aan de stage loopt het intervisietraject, waarin reflectie op praktijkervaringen centraal staat. Informatie over intervisie is op Canvas te vinden in de 'Informatiegids Intervisie'. Je schrijft over het gehele intervisietraject een eindverslag. Dit eindverslag lever je in bij je intervisor. De lokalen voor intervisie op de ILO zijn te vinden via de roostersite (rooster.uva.nl), onder het vak 'Onderwijspraktijk C'.

Heb je vragen over intervisie, neem dan contact op met de coördinator Leonie van Uffelen: L.K.vanUffelen-vandeVooren@uva.nl.

5. Toetsing

In deze sectie staat welke onderdelen je inlevert voor OP C en wat die inhouden. Daarna wordt uitgelegd hoe het cijfer tot stand komt. Aan het einde van deze sectie staat wanneer je de onderdelen inlevert.

Het vak OP C bestaat uit vijf onderdelen die moeten worden ingeleverd:

- Praktijkbeoordeling (70%)
- Verslag OP C (30%)
- Systematische Lesobservatie (AVV)
- Lesbezoekverslag (AVV)
- Intervisieverslag (AVV)

5.1. Praktijkbeoordeling

De werkplekbegeleider beoordeelt je functioneren in de klas en op school aan de hand van het Beoordelingsformat Praktijkbeoordeling Onderwijspraktijk (te vinden op Canvas). Het beoordelingsformat bestaat uit de drie bekwaamheidsgebieden vakinhoudelijk, vakdidactisch, pedagogisch en de overkoepelende categorie professioneel handelen. De WPB geeft per bekwaamheidsgebied een inschatting van op welk niveau je functioneert met daarbij een toelichting. In het aanvullende woordrapport beschrijft de WPB meer in het algemeen je voortgang.

Maak op tijd een afspraak met je WPB om de beoordeling in te vullen. Het ingevulde beoordelingsformat, ondertekend door je WPB, lever je in op Canvas. Het niet inleveren van het beoordelingsformulier bij zowel de eerste kans als de herkansing geldt als een onvoldoende. Nadat je het beoordelingsformat hebt ingeleverd, stelt de vakdidacticus in overleg met de WPB uiteindelijk het cijfer vast.

5.1.1. *Let op: Onvoldoende voor de praktijk?*

Wanneer je functioneren op school als onvoldoende wordt beoordeeld (door middel van het beoordelingsformat), dan moet je stoppen met het praktijkdeel op deze stageschool. Je hebt recht op **maximaal één herkansing** voor dit onderdeel. Als je daarvoor in aanmerking wil komen, dan moet je een verzoek voor een 'tweede kans-stage' indienen bij de examencommissie. Informatie over deze procedure is te vinden op: <http://student.uva.nl/ilo/az/item/examencommissie.html> -> Verzoeken -> Tweede kans praktijkdeel (stage). Een voorwaarde om in aanmerking te komen voor een eventuele tweede kans-stage is dat je het onvoldoende beoordeelde beoordelingsformat hebt ingeleverd.

5.2. *Verslag OP C*

In het verslag OP C staat je professionele ontwikkeling centraal. Je reflecteert op de ontwikkeling die je als leraar hebt doorgemaakt, en kijkt vooruit naar je ontwikkeling ná de opleiding. Je formuleert ook je huidige visie op het docentschap en je schoolvak. Het verslag wordt verder toegelicht in Bijlage 1.

Het Verslag OP C wordt beoordeeld door je VD en een onderwijskundige met behulp van de beoordelingsrubric in Bijlage 2. In de *rubric* zijn de beoordelingen 'onvoldoende', 'voldoende' en 'goed' uitgeschreven. Daartussen zitten de beoordelingen 'matig' en 'ruim voldoende'. Deze beoordelingen maken het mogelijk een afweging te maken; als een bepaald onderdeel voldoet aan de criteria zoals beschreven bij 'voldoende', maar nog niet volledig aan de criteria zoals beschreven bij goed, dan wordt de beoordeling van dit onderdeel 'ruim voldoende'. Bekijk deze *rubric* goed, zodat je weet wat er van je verwacht wordt.

5.2.1. *Video-opname les*

Onderdeel van het verslag van OP C is een opname van een les waarin een representatief beeld gegeven wordt van jouw functioneren voor de klas in het eindstadium van je stage. Bij het verslag OP C kun je verwijzen naar deze opname ter onderbouwing van de bekwaamheidsgebieden. Hoe je deze lesopname moet uploaden kun je nalezen in de handleiding op Canvas. Het verdient aanbeveling om niet tot de allerlaatste les te wachten met het maken van een opname, mocht de les uitvallen of de opname om andere redenen niet lukken, dan heb je dan een probleem.

5.3. *Systematische Lesobservatie*

Voor de opdracht 'Systematische Lesobservatie' lever je één of meerdere lesobservaties in. Je werkplekbegeleider observeert één of meerdere van je lessen op systematische wijze aan de hand van een van de volgende observatie-instrumenten:

- Binnen de ILO maken we gebruik van het LOF-instrument (te vinden op de Canvasomgeving van Onderwijspraktijk).
- Je kan ook het observatie-instrument van PAD A gebruiken (zie de Canvasomgeving van PAD A).
- Een observatie-instrument dat op school gehanteerd wordt mag ook gebruikt worden (bijvoorbeeld ICALT of PEDAC-formulier).

5.4. *Lesbezoekverslag*

Tijdens het twee semester komt een opleider vanuit de ILO bij je op lesbezoek. Voor dit lesbezoek gelden de volgende richtlijnen:

- In principe is je werkplekbegeleider aanwezig bij het lesbezoek en het nagesprek. Bespreek dit van te voren met je werkplekbegeleider.
- Kijk, indien mogelijk, als voorbereiding terug naar de aandachtspunten uit het eerste lesbezoek en je verslag voor Onderwijspraktijk B. Voeg deze aandachtspunten toe aan je lesvoorbereiding.
- Je levert tenminste een dag voor het lesbezoek een lesplanformulier in. Benoem daarbij ook jouw eigen aandachtspunten/leervragen.

Na afloop schrijft de ILO-opleider een kort verslag over het lesbezoek en stuurt dit naar je op. Dit lesbezoekverslag lever je - aangevuld met je eigen reflectie - in op Canvas.

5.5. *Intervisieverslag*

Je schrijft een verslag ter afronding van het intervisietraject. Dit lever je in bij de begeleider van jouw intervisiegroep. Let op: je levert het intervisieverslag dus **niet** in via Canvas. Je begeleider beoordeelt het verslag en plaatst de beoordeling in Canvas.

5.6. *Cijferbepaling*

Voor de onderdelen **Systematische Lesobservatie**, **Lesbezoekverslag** en **Intervisieverslag** moet een 'aan voorwaarden voldaan' (AVV) worden behaald. Dat betekent dat het op tijd en volgens de richtlijnen moet zijn ingeleverd. Bij het niet voldoen aan de voorwaarden wordt een NAV gegeven ('niet aan voorwaarden voldaan') en wordt er geen eindcijfer toegekend. Het eindcijfer wordt bepaald door het cijfer voor het Verslag (30%) en voor de Praktijkbeoordeling (70%). Voor beide onderdelen afzonderlijk dient een voldoende te worden behaald (tenminste 5,5). Deelcijfers worden afgerond op halve cijfers. Het eindcijfer wordt afgerond op een decimaal. Er worden bij de FMG geen eindcijfers gegeven tussen een 5,1 en een 5,9.

Voor alle onderdelen bestaat een herkansingsmogelijkheid. Als je na de herkansing nog geen voldoende dan wel AVV hebt gehaald voor alle onderdelen, moet je je volgend semester opnieuw inschrijven voor dit vak. Deelresultaten blijven een jaar geldig.

Alle onderdelen van OP C worden in Canvas ingeleverd, behalve het intervisieverslag (dit lever je rechtstreeks in bij **de intervisor**, aangezien de inhoud van dit verslag vertrouwelijk is). Het Verslag OP C wordt beoordeeld aan de hand van een beoordelingsformulier (zie bijlage 2). Het verslag OP C wordt beoordeeld door zowel je vakdidacticus als een onderwijskundige. Het intervisieverslag wordt beoordeeld door de intervisor. Alle overige delen worden beoordeeld door je vakdidacticus.

In alle gevallen geldt: de examinerator heeft na de deadline tien werkdagen om het werk na te kijken. Na tien werkdagen zie je het deelcijfer in Canvas. Daarna heeft de onderwijsadministratie vijf werkdagen om de cijfers te verwerken in SIS (mits de deelcijfers compleet zijn en er een eindcijfer toegekend kan worden).

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je meer algemene informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER in de A-Z-lijst op www.student.uva.nl/ilo.

5.7. Toetsdata

Studenten die nu starten (sept. 2022) en een half jaar doen over OP C:

- Je levert alle onderdelen in voor **dinsdag 10 januari 2023, voor 9.00 uur** via Canvas (en intervisie per email bij je intervisor).
- Als je (een deel) moet herkansen, dan lever je het onderdeel in voor **dinsdag 31 januari 2023, voor 09.00 uur** via Canvas (en intervisie per email bij je intervisor).

Studenten die vorig semester gestart (febr. 2022) zijn met OP C en één jaar doen over OP C:

- Als je vorig semester gestart bent met OP C, dan geldt dezelfde deadline: **dinsdag 10 januari 2023, voor 9.00 uur**.
- Als je (een deel) moet herkansen, dan lever je het onderdeel in voor **dinsdag 31 januari 2023, voor 9.00 uur** via Canvas (en intervisie per email bij je intervisor).

Studenten die nu starten (sept. 2022) en één jaar doen over OP C:

Als je dit semester begint met OP C, dan lever je alle onderdelen in aan het einde van volgend semester. Deze data zijn onder voorbehoud:

- Je levert alle onderdelen in voor **dinsdag 15 juni 2023, voor 9.00 uur** via Canvas (en intervisie per email bij je intervisor).
- Als je (een deel) moet herkansen, dan lever je het onderdeel in voor **dinsdag 17 augustus 2023, voor 23.00 uur** via Canvas (en intervisie per email bij je intervisor).

5.8. Aanpassingen in verband met coronamaatregelen

De onderdelen die je uitvoert voor Onderwijspraktijk C hangen nauw samen met de praktijk op school. Momenteel geven alle middelbare scholen in principe weer fysiek onderwijs. We gaan er dus van uit dat de opdrachten uitvoerbaar zijn in de praktijk. Mocht de situatie dermate veranderen dat de middelbare scholen weer deels of volledig sluiten voor fysiek onderwijs, dan heeft de opleiding een back-upplan klaarliggen. Als dit het geval is, dan zal je hier zo snel mogelijk over geïnformeerd worden.

5.9. Feedback op toetsing & manier van inzage

Je levert je opdrachten, uitgezonderd het verslag voor intervisie, in via Canvas. Als de docent feedback heeft op je ingeleverde werk, dan wordt dit in Canvas in de opdracht erbij gezet. Het cijfer en de feedback zijn twee weken na de deadline zichtbaar. Vergeet dus niet in Canvas te kijken om de feedback te lezen! Aangezien de opdracht digitaal wordt nagekeken en van feedback wordt voorzien, is er geen apart inzagemoment.

5.10. Bronvermelding

Bij het schrijven van het verslag maak je gebruik van verschillende bronnen. Hierbij is het verplicht om een correcte bronvermelding te gebruiken. Binnen de Interfacultaire Lerarenopleidingen wordt gebruik gemaakt van de APA-richtlijnen voor het weergeven van bronnen. Op de Canvas opleidingspagina kan je nalezen hoe je deze richtlijnen moet gebruiken.

Het gebruik van de APA-richtlijnen heeft de voorkeur, maar als jij vanuit jouw vooropleiding gewend bent om met een ander bronvermeldingssysteem te werken, dan staat het je vrij om dat systeem te gebruiken (mits consequent toegepast).

6. Van de student verwachte activiteiten

In dit vak wordt van studenten verwacht:

- Aanwezigheid tijdens de startbijeenkomst met een onderwijskundige
- Observeren van lessen
- (deel-)lessen geven
- Voor- en nabespreken van de lessen
- Deelname aan diverse schoolgerelateerde activiteiten (zie bijlage 3)
- Organiseren lesbezoek van de vakdidacticus en verslag inleveren
- Organiseren systematische lesobservatie door WPB en verslag inleveren via Canvas
- Maken video-opname in het laatste deel van de stage (incl. lesplan)
- Voorbereiding op, aanwezigheid en actieve deelname aan intervisiebijeenkomsten
- Vragenlijst voor opdracht Interactie in de klas afnemen en uitkomsten bespreken met WPB
- Verslag OP C maken, bestaande uit:
 - Een terugblik naar je opleiding als geheel, waarbij je aantoont dat je startbekwaam bent en je je eindvisie op onderwijs formuleert
 - Een vooruitblik op jouw toekomstige loopbaan in het onderwijs

Studielast (15 EC)

De studielast voor OP C in zijn geheel is 15 EC (staat gelijk aan 420 uur). Hieronder valt de tijd die je besteedt aan het schrijven van het verslag OP C, het afronden van het intervisietraject (30 uur in totaal) en alle uren die worden besteed aan activiteiten op school.

7. Rooster

Voor Onderwijspraktijk C volg je, op de introductiebijeenkomst na, geen colleges. Het is belangrijk om een duidelijke start te maken en doelen te formuleren, zodat je aan het einde van OP C effectief kan reflecteren op je ontwikkeling gedurende de OP C-periode. Om samen met je team/cluster en onderwijskundige een inhoudelijke start te maken voor het verslag van OP C wordt er dus een introductiebijeenkomst georganiseerd. Aankomend semester vindt deze bijeenkomst plaats op:

- Startbijeenkomst OP C - **dinsdag 6 september 2022, van 15.00 – 16.30 uur**

Ook als je momenteel al bezig bent met Onderwijspraktijk C ben je van harte welkom bij deze bijeenkomst, zodat je eventueel vragen kunt stellen. De zalen en groepsindeling zullen via Canvas gecommuniceerd worden.

8. Literatuur

Voor de Onderwijspraktijk wordt geen eigen literatuur voorgeschreven. Bij het uitwerken van de opdrachten maak je gebruik van de literatuur die wordt voorgeschreven bij *Pedagogiek en Algemene Didactiek A, B* en *Vakdidactiek 1, Vakdidactiek 2*, de gevolgde keuzemodule en *Educatief Ontwerpen*.

9. Persoonsgegevens

Binnen de opleiding moet je voorzichtig omgaan met persoonlijke informatie over leerlingen en collega's. Stel jezelf altijd de vraag: is het echt nodig om de persoonsgegevens van de leerling of de collega te gebruiken, of kan het ook anders? Let in ieder geval op de volgende punten:

1. **Anonimiseer je verslag** – om het verslag te begrijpen is het voor de docenten niet nodig om de persoonsgegevens van individuen te weten. Schrijf bijvoorbeeld ‘leerling 1’ en ‘leerling 2’ in plaats van de echte naam van de leerling, of gebruik initialen.
2. Ook als je data bewaart van leerlingen en/of collega’s, doe dit zoveel mogelijk zonder de volledige naam van leerlingen en/of collega’s te vermelden.
3. Zorg dat je niet onnodig data van leerlingen en/of collega’s bewaart. Bewaar alleen eventuele data die je nodig hebt voor dit verslag.
4. Bescherm de data goed – het gaat vaak om vertrouwelijke informatie. Bewaar data bijvoorbeeld alleen op een computer met een sterke wachtwoordbeveiliging.
5. Ga ook in je dagelijks leven voorzichtig om met persoonsgegevens van anderen: praat bijvoorbeeld niet over leerlingen en/of collega’s met naam en toenaam als je in openbare ruimtes bent (zoals in het openbaar vervoer of op feestjes).
6. Vernietig alle gegevens van leerlingen en/of collega’s zodra je studie voorbij is.

Algemene informatie

1. Deelname aan onderwijs en tentamen

Om deel te kunnen nemen aan het onderwijs en de afronding van dit vak dien je je binnen de voorgeschreven periode aan te melden conform de door het onderwijsbureau voorgeschreven procedure (zie de pagina 'Vakaanmelding' op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/vakaanmelding-via-glass>). Bij niet-tijdige aanmelding of onjuiste inschrijving kan deelname aan het onderwijs en/of tentamen worden geweigerd. Als je correct staat ingeschreven voor het vak, hoef je je **niet** apart aan te melden voor het tentamen en het eventuele hertentamen. Uitsluitend bij correcte inschrijving kunnen de resultaten in SIS worden verwerkt..

2. Roosterwijzigingen

De locatie van het onderwijs en tentamens vind je op <http://rooster.uva.nl>. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van de cursus in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

3. Onderwijs- en Examenregeling (OER)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je belangrijke informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>.

4. Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van de student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel door de examinerator omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Een voor iedereen duidelijk herkenbare vorm van fraude is bijvoorbeeld het op enigerlei wijze 'spieken' tijdens het tentamen. Een helaas vaak voorkomende vorm van fraude, die in de wetenschappelijke wereld zeer zwaar wordt aangerekend, is het plegen van plagiaat.

Plagiaat

Een wetenschappelijke tekst moet controleerbaar zijn en daarom dien je gebruikte (internet)bronnen altijd te vermelden in een zogenaamde bronvermelding. Als je een stuk tekst of tabel van iemand overneemt geef je precies aan wie de auteur is en waar je de tekst of tabel hebt gevonden. Doe je dat niet en wek je dus de indruk dat die tekst of die gegevens van jezelf zijn, dan wordt dat plagiaat genoemd. Het plegen van plagiaat in een paper of scriptie betekent altijd uitsluiting van de betreffende tentamen- of scriptiegelegenheid. Bovendien kan de examencommissie nog zwaardere straffen opleggen. Zorg dus dat je altijd goed je bronnen vermeldt en niet zomaar stukken tekst of gegevens van anderen overneemt. Zie voor meer informatie de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/plagiaat-en-fraude>.

5. Beroepsmogelijkheden

Als je het niet eens bent met een beoordeling, neem dan eerst contact op met de vakcoördinator. Hij/zij is als examinerator verantwoordelijk voor de beoordeling. Je kunt dan nagaan of een herbeoordeling mogelijk is. Als dat niet mogelijk is, of je blijft het oneens met de beoordeling, dan kan je binnen 6 weken na bekendmaking van de uitslag beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Let op: Het College is *niet* bevoegd te oordelen over de inhoud van gemaakte papers of tentamens. De CBE heeft een beperkte toetsingsmogelijkheid en beoordeelt slechts of de Examencommissie c.q. examinerator in redelijkheid tot het desbetreffende oordeel heeft kunnen komen. Studenten worden geacht om, wanneer zij beroep bij het CBE aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur en/of de examencommissie van de ILO. Dit schort de termijn voor beroep bij het CBE niet op.

Bijlage 1. Verslag Onderwijspraktijk C

Ter afronding van Onderwijspraktijk C schrijf je een verslag waarin je reflecteert op de ontwikkeling die je als (aankomend) leraar hebt doorgemaakt, en kijk je vooruit naar de toekomst. Het verslag bestaat uit vier onderdelen:

Onderdelen verslag OP C	Aantal woorden (richtlijn)
a. Hoe heb je je ontwikkeld in de afgelopen maanden?	750
b. Ben je startbekwaam?	2250
c. Wat is je visie op onderwijs?	750
d. Hoe zie je je verdere loopbaan in het onderwijs?	750
Totaal:	4500

Hieronder volgt per onderdeel een toelichting.

Ontwikkeling

Reflecteer op de afgelopen periode. De volgende vragen kun je gebruiken als richtinggevend:

- Waar liep je tegenaan?
- Wat heb je geleerd, welke inzichten heb je opgedaan op de opleiding en op school?
- Hoe verhoudt je ontwikkeling zicht tot de ontwikkelpunten die je geïdentificeerd hebt bij Onderwijspraktijk B?

Startbekwaamheid

Laat zien waar je nu staat. Het gaat erom dat je aantoont dat je:

- op een professionele wijze naar je eigen praktijk en ontwikkeling kunt kijken;
- wat je beschrijft goed kunt legitimeren.

Je maakt een realistische en beknopte sterkte-/zwakteanalyse voor de drie bekwaamheidsgebieden die ook in de praktijkbeoordeling gebruikt worden⁴, te weten:

- pedagogisch
- vakinhoudelijk
- vakdidactisch

Per bekwaamheidsgebied gebruik je maximaal 750 woorden. Deze sterkte-/zwakteanalyse onderbouw je met bronnen. Als je een bron gebruikt om op te reflecteren, dan voeg je deze toe als bijlage.

Visie op onderwijs

Beschrijf je huidige visie op het onderwijs. Hoe denk je nu, aan het einde van je opleiding, over de taken en rollen van de leraar, de opdracht van het onderwijs? Wat betekent het om docent te zijn in jouw schoolvak? Welke ervaringen/gebeurtenissen hebben daarbij een rol gespeeld? Welke vakken en theorieën hebben je beeld beïnvloed? Sta stil bij de ontwikkeling die je door hebt gemaakt sinds

⁴ Het vierde bekwaamheidsgebied dat in de praktijkbeoordeling zit (professionele ontwikkeling), toetsen we middels het verslag als geheel.

OP B en de relatie tussen de uitkomsten van de VIL en je visie. Wat zijn de opvallendste verschillen met de visie die je voor Onderwijspraktijk A en Onderwijspraktijk B hebt geschreven?

Vooruitblik

Ook na je opleiding ontwikkel je je verder als leraar, als starter vaak middels een inductietraject. In dit deel van je verslag beschrijf je je ontwikkelpunten voor de toekomst. Je bent vrij in het kiezen van je focus. Je kunt denken aan ontwikkelingen op het gebied van:

- het schoolvak of de academische discipline en de daarbij behorende vakdidactiek;
- pedagogische ondersteuning en zorg, bijvoorbeeld als mentor;
- Onderwijsverbetering;
- Het ontwerpen en bijstellen van eigen lesmateriaal;
- zelf praktijkonderzoek uitvoeren;
- organiseren van onderwijs binnen de sectie of het team, of op het niveau van de school.

Verplichte bronnen

De bronnen die je in elk geval gebruikt zijn:

- **Praktijkbeoordeling OP C**
- **Video-opname** van een les die je zelf gegeven hebt in je stage.
 - Let op: de les zelf wordt niet beoordeeld; het gaat om jouw *reflectie op* de les.
 - Let op: een les heeft een begin en een eind. Het gaat om een opname van een hele les van begin tot eind, niet van een deel van een les.
 - Let op: de video-opname dient ter ondersteuning van jouw reflectie op de mate waarin je, na het volgen van OP C, voldoet aan de bekwaamheidseisen. De video-opname moet dus een ontwikkeling laten zien ten opzichte van de start van OP C. Dit betekent dat je de video-opname het beste kunt maken in de laatste maand van je stage.
 - Let op: het maken van video-opnamen is erg foutgevoelig en gaat dus vaak mis. Hiervoor zijn allerlei redenen: lege batterij, omgevallen camera, verkeerd bedienen van het apparaat, lesuitval, enzovoort. Het verdient daarom aanbeveling om de opname niet op het laatste moment te plannen, en altijd een backup-plan te hebben voor als de opname niet lukt.
- De uitkomsten van de vragenlijst **Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag** (VIL, 'Roos van Leary') of een andere leerlingevaluatie van school (zie Canvas).
 - Hierbij maak je ook een vergelijking met de uitkomsten van de VIL bij OP B. Studenten die instromen in het tweede semester nemen twee keer de VIL of een andere leerlingevaluatie van school af, op verschillende momenten tijdens het semester.
- **Literatuur.** Je maakt gebruik van de pedagogische, algemeen-didactische en vakdidactische literatuur die in semester 1 en 2 (en 3) aan bod zijn geweest. Welke specifieke literatuur je gebruikt kan per persoon verschillen.

Optionele bronnen

Overige bronnen die je kunt gebruiken in je reflectie:

- Persoonlijke doelen, zoals:

- Bij OP A en B geformuleerde voornemens en ontwikkelpunten, zoals bij de video-analyse (OP A) en de VIL (OP B).
- Doelen geformuleerd bij de start van OP C.
- Feedback van opleiders, zoals:
 - Je WPB (tip: je kunt de VIL ook door je WPB laten invullen).
 - Je VD.
 - De systematische lesobservatie.
 - Het lesbezoekverslag.
 - Opleiders bij andere vakken (denk aan VD2, het keuzevak en Educatief Ontwerpen).
 - Je intervisor.
- Feedback van medestudenten en collega's (waaronder intervisie).
- Feedback van leerlingen, zoals:
 - Eerder afgenomen VIL.
 - Persoonlijke feedback van een leerling.
- Feedback van derden, zoals:
 - Leidinggevende op school.
 - Ouders van leerlingen.
- Andere geschreven bronnen zoals onderwijskundige blogs, nieuwsberichten enz.
- Overige relevante bronnen, naar keuze.

Toelichting bij het gebruik van bronnen:

- Bronnen kunnen en mogen van verschillende aard zijn, en belichten **verschillende perspectieven**. Gebruik indien mogelijk per bekwaamheidsgebied minimaal twee bronnen die elk een verschillend perspectief belichten. Denk bijvoorbeeld aan feedback van leerlingen naast input van medestudenten en je intervisor bij intervisie.
- Het is belangrijk dat je **verband legt tussen de bronnen**, bijvoorbeeld door te laten zien hoe de beoordeling van je werkplekbegeleider de uitkomsten van de Roos van Leary ondersteunt of hoe feedback van opleiders en vakdidactische literatuur elkaar ondersteunen bij het aantonen van je startbekwaamheid op vakdidactisch gebied.
- Nogmaals: als je een bron gebruikt om op te reflecteren, dan voeg je deze ook toe in de bijlage.

Studielast

De studielast is 30 SLU, als volgt verdeeld:

Analyse	24 uur
Verslaglegging	6 uur

Bijlage 2. Beoordelingsformulier Verslag OP C

Student:		Vakdidacticus:				
Oordeel:		Onderwijskundige:				
		Datum:				
Basisvoorwaarden voor het beoordelen	Dit verslag wordt uitsluitend van een beoordeling voorzien indien:					
	☐ het verslag is ingeleverd binnen de gestelde termijn via Canvas; ☐ er geen sprake is van plagiaat; ☐ het verslag volledig is ingeleverd inclusief alle gevraagde onderdelen en bijlagen; ☐ de tekst heeft een adequate structuur, formuleringen zijn helder, eenduidig en grammaticaal correct; ☐ de referenties in orde zijn (APA).					
BEOORDELINGSCRITERIA						
	<i>Goed (20 punten)</i>	<i>Ruim voldoende (16 punten)</i>	<i>Voldoende (12 punten)</i>	<i>Matig (8 punten)</i>	<i>Onvoldoende (4 punten)</i>	<i>Ontbreekt (0 punten)</i>
Terugblik	Hetzelfde als onder voldoende, plus daarbij: Student: - onderbouwt de beschrijving met goede argumenten en relevante bronnen; - zoekt aantoonbaar zelf feedback; - laat zien in staat te zijn op basis van inzichten uit de praktijk en literatuur zelfstandig het eigen handelen bij te sturen.		Student: - beschrijft de ontwikkeling aan de hand van (reflectie op) concrete leermomenten (ervaringen/gebeurtenissen/vakken/ theorieën/...); - beschrijft lastige momenten en tot welke inzichten deze momenten hebben geleid; - maakt gebruik van eerdere verslagen en beoordelingen (bv. OP B) en feedback van leerlingen, WPB en opleiders.		Student: - beschrijft geen lastige momenten of beschrijft niet tot welke inzichten deze momenten hebben geleid; - benoemt niet of nauwelijks essentiële leermomenten/ervaringen; - koppelt ontwikkeling niet terug aan eerdere beoordeling(en) (bv. OPB) en feedback van leerlingen, WPB en opleiders.	

	<i>Goed (40 punten)</i>	<i>Ruim voldoende (32 punten)</i>	<i>Voldoende (24 punten)</i>	<i>Matig (16 punten)</i>	<i>Onvoldoende (8 punten)</i>	<i>Ontbreekt (0 punten)</i>
Startbekwaam	Hetzelfde als onder voldoende, en student: <ul style="list-style-type: none"> - onderbouwt concreet en vanuit een variëteit aan bronnen; - legt verband tussen de bronnen; - reflecteert zelfkritisch (niet defensief); - signaleert en beschrijft eventuele inconsistenties tussen verschillende bronnen; - verbindt eigen handelen met vakdidactische literatuur en discussie. Conclusie is realistisch en concreet		Student: <ul style="list-style-type: none"> - reflecteert op de mate waarin die bekwaam is op de drie bekwaamheidsgebieden met gebruik van: <ul style="list-style-type: none"> • concrete voorbeelden; • meerdere bronnen die de bekwaamheid ondersteunen; • kritische reflectie op het eigen handelen; • een gedegen analyse van de eigen sterke en zwakke punten (ook weer onderbouwd met concrete voorbeelden en in overeenstemming met feedback uit diverse bronnen). Conclusie is navolgbaar en coherent.		Student: <ul style="list-style-type: none"> - heeft beperkt zicht op sterke en minder sterke kanten of is defensief; - koppelt sterkte-zwakte analyse niet aan de drie bekwaamheidsgebieden; - gebruikt nauwelijks bronnen; - is selectief met feedback; - reflecteert zwak. Conclusie ontbreekt en/of is niet navolgbaar.	

	<i>Goed (20 punten)</i>	<i>Ruim voldoende (16 punten)</i>	<i>Voldoende (12 punten)</i>	<i>Matig (8 punten)</i>	<i>Onvoldoende (4 punten)</i>	<i>Ontbreekt (0 punten)</i>
Visie op onderwijs	Hetzelfde als onder voldoende, plus daarbij: Student: - ondersteunt de onderwijsvisie middels bruikbare literatuur EN middels concreet beschreven voorbeelden; - plaatst de onderwijsvisie in een breder kader en zet deze af tegen de missie en visie van de school en de maatschappij.		Student: - heeft een brede onderbouwde visie op onderwijs en schoolvak waarbij wordt aangetoond diverse onderwerpen doordacht te hebben (denk aan: TVO, toetsing, oudergesprekken, differentiatie etc.); - ondersteunt de onderwijsvisie middels bruikbare literatuur OF middels concreet beschreven voorbeelden.		Student: - is in de eigen visie gericht op één of slechts enkele onderwijs gerelateerde onderwerpen. De visie is te eng. - ondersteunt de visie niet middels voorbeelden of literatuur; - beschrijft niet duidelijk welke concrete leermomenten (ervaringen/gebeurtenissen / vakken/theorieën/...) invloed op de visie hebben gehad.	
	<i>Goed (20 punten)</i>	<i>Ruim voldoende (16 punten)</i>	<i>Voldoende (12 punten)</i>	<i>Matig (8 punten)</i>	<i>Onvoldoende (4 punten)</i>	<i>Ontbreekt (0 punten)</i>
Vooruitblik	Hetzelfde als onder voldoende, plus daarbij: Student: - koppelt ontwikkelpunten aan visie; - beschrijft welke stappen gezet gaan worden om aan de ontwikkelpunten te werken. Uit de tekst blijkt de bereidheid een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het eigen vak/het onderwijs in de school.		Student: - koppelt ontwikkelpunten en ambities aan de sterkte/zwakte analyse; - benoemt ontwikkelpunten concreet en specifiek.		Student: - benoemt geen of vage ontwikkelpunten en ambities; - koppelt ontwikkelpunten en ambities niet aan de sterkte-zwakke analyse.	

Bijlage 3. Voorbeelden van stageactiviteiten

Lesgebonden activiteiten

- lessen observeren bij verschillende docenten en vakken
- deellessen geven
- team-teaching (samen met WPB lesgeven)
- begeleid lesgeven
- zelfstandig lesgeven (verantwoordelijk voor een klas: lessen voorbereiden; toetsen maken, afnemen en beoordelen; rapportcijfers bepalen; ouders te woord staan; deelnemen aan rapportvergaderingen)
- voor- en nabespreken van lessen
- deelname aan excursies
- deelname aan veldwerk
- ...

Schoolgebonden activiteiten

- kennismaken met schoolleiding
- kennismaken met onderwijsondersteunend personeel (conciërge, vertrouwenspersoon, etc.)
- kennismaken met omgangscultuur op school
- kennismaken met de onderwijsvisie/'missie' van de school
- vergaderingen bijwonen (sectie, intersectie, afdeling, rapportvergaderingen, etc.)
- oriëntatie op leerlingbegeleiding
- oriëntatie op mentoraat
- oriëntatie op decanaat
- oriëntatie op intercultureel onderwijs
- oriëntatie op vakoverstijgend onderwijs
- deelname aan ouderavonden
- deelname aan schoolfeesten
- deelname aan projecten
- deelname aan werkweken
- deelname aan buitenschoolse activiteiten en uitwisselingsprogramma's
- ...

Schooloverstijgende activiteiten

- oriëntatie op het Nederlandse schoolsysteem (schooltypen)
- oriëntatie op rechtspositie van docenten
- deelname aan conferenties en nascholingsactiviteiten
- deelname aan veldwerkweek
- ...